

LAGUTSKOTTETS BETÄNKANDE

Ändring av landskapslagstiftningen om pensionsskyddet för lagtingsmän och ledamöter av Ålands landskapsstyrelse

1994-95

1993-94

nr 10

FR nr 35

SAMMANFATTNING

Landskapsstyrelsens förslag

Landskapsstyrelsen föreslår vissa ändringar i lagstiftningen om pensionsskyddet för lagtingsmän och ledamöter av Ålands landskapsstyrelse som innebär att pensionsåldern höjs från 60 till 65 år och att den intjänade pensionen stegvis sänks från 66 till 60 procent. Vidare föreslås möjlighet att erhålla förtida ålderspension, invalidpension i form av individuell förtidspension samt arbetslöshetspension.

Utskottets förslag

Utskottet tillstyrker lagförslagen utan ändringar.

UTSKOTTETS SYNPUNKTER

Utskottet har funnit att förslagen i framställningen följer tidigare principer enligt vilka samma villkor gäller för lagtingsmännens och deras efterlevandes pensioner som beträffande riksdagsmännens pensioner. Utvecklingen av pensionsskyddet för medlemmarna av landskapsstyrelsen följer i sin tur pensionssystemet för lagtingsmännen.

De mest väsentliga ändringarna i lagförslagen avser att pensionsåldern för lagtingsmän respektive landskapsstyrelsemedlemmar höjs från 60 till 65 år samt att den intjänade pensionen stegvis sänks från 66 till 60 procent av den pensionsgrundande inkomsten. Möjligheten att erhålla arbetslöshetspension under i lagen ingående närmare förutsättningar innebär att en ny pensionsform införs.

Förslagen överensstämmer i fråga om principer och målsättning med de ändringar som redan genomförts i pensionssystemet för statens och landskapets tjänstemän och arbetstagare. Fortfarande kvarstår vissa avvikelser i förhållande till dessa pensionssystem, bl.a. beträffande de år enligt vilka det pensionsgrundande beloppet räknas ut och antalet år som krävs för full pension.

Utskottet finner det ändamålsenligt att de ändringar som redan genomförts i pensionssystemen för landskapets och statens anställda beaktas även i fråga om pensionerna för lagtingsmän och landskapsstyrelsemedlemmar. Ändringsförslagen i övrigt är närmast av teknisk natur och innebär en modernisering av lagstiftningen.

Utskottet tillstyrker därför lagförslagen utan ändringar med hänvisning i övrigt till de motiveringar som ingår i landskapsstyrelsens framställning.

I framställningens motiveringar berörs frågan om ett s.k. pensionstak inom den offentliga sektorn. Utskottet har tagit del av den utredning i ärendet som landskapsstyrelsen gjort. Utskottet konstaterar att det av utredningen framkommer att ändringar i pensionssystemet genomförts vid olika tillfällen i syfte att förhindra uppkomsten av oskäligt stora pensionsförmåner. Enligt utskottets åsikt bör man framdeles vid utvecklingen av pensionssystemen sträva till att den som innehar uppdrag som medlem av lagtinget eller landskapsstyrelsen inte på samma sätt som för närvarande som grund för pension kan tillgodoräkna sig tid från andra uppdrag som vederbörande inte samtidigt sköter. Utskottet anser därför att landskapsstyrelsen bör bereda frågan vidare och återkomma till lagtinget med det lagförslag som aviseras i motiveringarna till föreliggande framställning. Utskottet har fogat ett klämförslag till betänkandet i avsikt att understryka behovet av fortsatta utredningar och reformförslag.

Pensionssystemet för lagtingsmännen sammanhänger med gällande arvodessystem. Utskottet finner det väsentligt att arvodes- och pensionsförmånerna för politiska förtroendeuppdrag utformas så att de inte begränsar möjligheterna för olika medborgargrupper att åta sig sådana uppdrag. Utskottet konstaterar att talmanskonferensen i anslutning till beredningen av sin framställning nr 6/1992-93 angående temporär ändring av rätten till semesterpremie beslutat ge kanslikommissionen i uppdrag att företa en förnyad översyn av arvodessystemet för lagtingets medlemmar. Utskottet påminner om detta uppdrag och utgår från att förslag till ändringar som kan föranledas av utredningen kommer att föreläggas lagtinget.

ÄRENDETS BEHANDLING

Lagtinget har den 18 maj 1994 inbegärt lagutskottets yttrande över framställningen. Utskottet har i ärendet hört byråchefen Jörgen Erlund och personalsekreteraren Synnöve Jordas.

I ärendets avgörande behandling deltog ordföranden Sune Eriksson, vice ordföranden Sundback, ledamöterna Gunnar Jansson (delvis) och Sirén samt ersättaren Sjöstrand (delvis).

UTSKOTTETS FÖRSLAG

Med hänvisning till det anförda föreslår utskottet

att Lagtinget antar de i framställningen ingående tre lagförslagen oförändrade.

Utskottet föreslår vidare

att Lagtinget hemställer om att landskapsstyrelsen i skyndsam ordning till lagtinget inkommer med förslag till ändrad lagstiftning i syfte att uppnå en mera rättvis samordning beträffande de olika pensionsberättigande löner och arvoden som ledamöter i lagtinget och landskapsstyrelsen får tillgodoräkna sig vid beräkningen av pension från politiska förtroendeuppdrag.

Mariehamn den 16 mars 1995

Ordförande

Sune Eriksson

Sekreterare

Lars Ingmar Johansson